
VEDLEGG 7 INFORMASJONSMODELL

1.1 INFORMASJONSMODELL

Denne modellen skal danne et bilde av informasjonsinnholdet i det nye folkeregisteret. Informasjonsmodellen er en konseptuell modell som gir en overordnet grafisk framstilling av innholdet i rapporten. Modellen er ikke endelig og vil kunne være gjenstand for endringer i et videre arbeid med etablering av et nytt Folkeregister.

Informasjonsmodellering skiller seg fra datamodellering blant annet ved at vi kan beskrive informasjonsstrukturer uten å ta hensyn til fysisk representasjon. Det er også viktig å være bevisst på at dette ikke er en databasemodell som beskriver det faktiske innholdet og den tekniske implementasjonen av en fysisk database. Den tekniske implementasjonen av den fysiske databasen basert på den konseptuelle modellen må avgjøres av forvalteren av Folkeregisteret.

Historikk er sentralt i all registervirksomhet. Alle registreringer og oppdateringer kunne spores i forhold til når det ble foretatt, av hvem og på hvilket grunnlag. Elektroniske og fysiske dokumenter som er basis for endringer bør også arkiveres. For å unngå at informasjonsmodellen blir for kompleks, er slik informasjon utelatt. Det er også et tema som vil være mer sentralt mht en databasemodell.

Modellen er basert på modelleringsspråket Universal Modelling Language (UML) – mer konkret UML klassesdiagram. Antall notasjoner fra klassesdiagram er redusert til et minimum for å øke lesbarheten av modellen for de som ikke kjenner UML

1.1.1 UML

Modellen er basert på modelleringsspråket Universal Modelling Language (UML) – mer konkret UML klassesdiagram. Antall notasjoner fra klassesdiagram er redusert til et minimum for å ikke ødelegge lesbarheten av modellen for de som ikke kjenner UML. Kort forklaring av modellelementene som benyttes i denne modellen:

- **Klasser**

Klassene er grafisk representert som boksene i modellen, og representerer ”noe vi ønsker å vite noe om” – det kan være en fysisk ting, en person, en hendeles, en organisasjon etc. Mer presist kan vi si at det er en beskrivelse av et utvalg felles egenskaper for en samling objekter. Klassen inneholder et navn og som regel ett eller flere attributter

- **Attributter**

Attributtene er ”innholdet” i klassene og består av et attributtnavn og tilhørende semantisk type.representerer egenskaper ved objekter. Et attributt består av

- **Semantiske typer**

Definerer attributtets mening, og inneholder ikke informasjon om fysisk representasjon. Vi trenger for eksempel ikke å tenke på antall tegn i et navn og hvor mange desimaler det skal være i et beløp. Det er tilstrekkelig å presisere at et informasjonselement er henholdsvis et navn og et beløp. De semantiske typene ”kode” uttrykker at verdien av attributtet er gitt av en kodeliste. Se kodelistene.

- **Assosiasjoner**

Assosiasjoner er grafisk utformet som streker som binder sammen klasser. Disse beskriver et forhold mellom to objekter og definerer de rollene de har overfor hverandre. Sistnevnte gis gjennom navn på assosiasjonsendene. Assosiasjoner kan også uttrykkes uten å tegne

assosiasjonsstrekene, da gjennom å uttrykke attributter med klassenavn i stedet for semantiske typer. Dette er gjort noen steder i modellen for å unngå for mye streker på kryss og tvers.

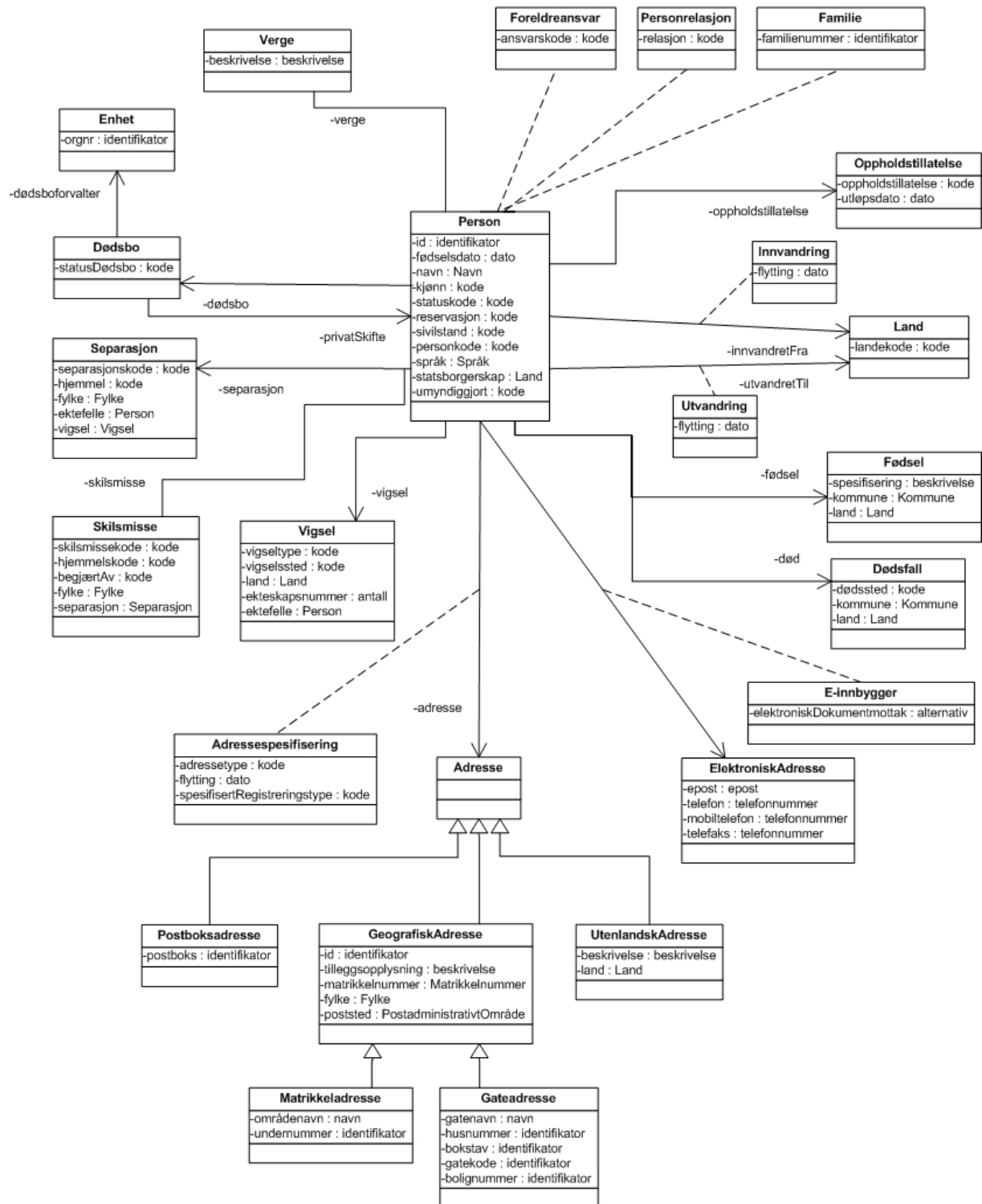
- Assosiasjonsklasser

En assosiasjonsklasse uttrykkes visuelt som en assosiasjon og en klasse som er koblet til assosiasjonen vha en stiptet linje. Assosiasjonsklasser beskriver på samme måte som assosiasjoner, et forhold mellom objekter, men har i tillegg ett eller flere attributter som ytterligere beskriver egenskaper relatert til forholdet.

- Generalisering ("arv")

I modellen er generalisering representert som en åpen pil mellom klasser. Pilen peker fra subklasse til superklasse, og uttrykker at subklassen "arver" egenskaper fra sin superklasse.

1.1.2 Presentasjon av modellen

Figur 1: Overordnet informasjonsmodell

Figur 1 viser at et personobjekt består av en rekke egenskaper (attributter) og har relasjoner til andre objekter. Assosiasjonsklassene "Familie", "Foreldreansvar", "Personrelasjon" uttrykker forhold mellom personer. Førstnevnte betegner relasjonen mellom familiemedlemmer som tilhører samme bofellesskap. Foreldreansvar betegner relasjoner mellom personer basert på verdiene i en kodeliste. Personrelasjon holder slektskapsrelasjoner, men har en generell betegnelse

for å også kunne reflektere relasjon i form av samboerskap. En person være kan også være tilknyttet en verge¹.

En person kan ha oppholdstillatelse, og videre ha relasjoner til andre land i form av utvandring eller innvandring. I forbindelse med fødsel trengs det opplysninger stedsopplysninger, det samme gjelder ved dødsfall. Ved dødsfall vil det også være behov å ha informasjon om dødsbo, dets status og hvem som forvalter dødsboet (en annen person eller en enhet). En person kan også være vigslet, separert eller skilt. ”Vigsel”, ”Separasjon” og ”Skilsmisse” holder på informasjon som er relevant i denne sammenheng, samt knytningen til den andre personen dette gjelder for.

En person har en eller flere adresser. Klassen ”Adresse” er en abstrakt klasse, det vil si at den aldri vil instansieres. Det samme er ”GeografiskAdresse” – den fungerer som en beholder av felles egenskaper for subklassene Matrikeladresse og Gateadresse. Matrikeladresse, Gateadresse, Postboksadresse og UtenlandsAdresse er de adressekonstruksjonene som er uttrykt ved hjelp av klasser. Videre benyttes assosiasjonsklassen ”Adressespesifisering” til å angi bruksområdene for disse adresseklassene gjennom attributtet ”adresstype”. Denne modellen opererer med fire slike adressespesifiseringer:

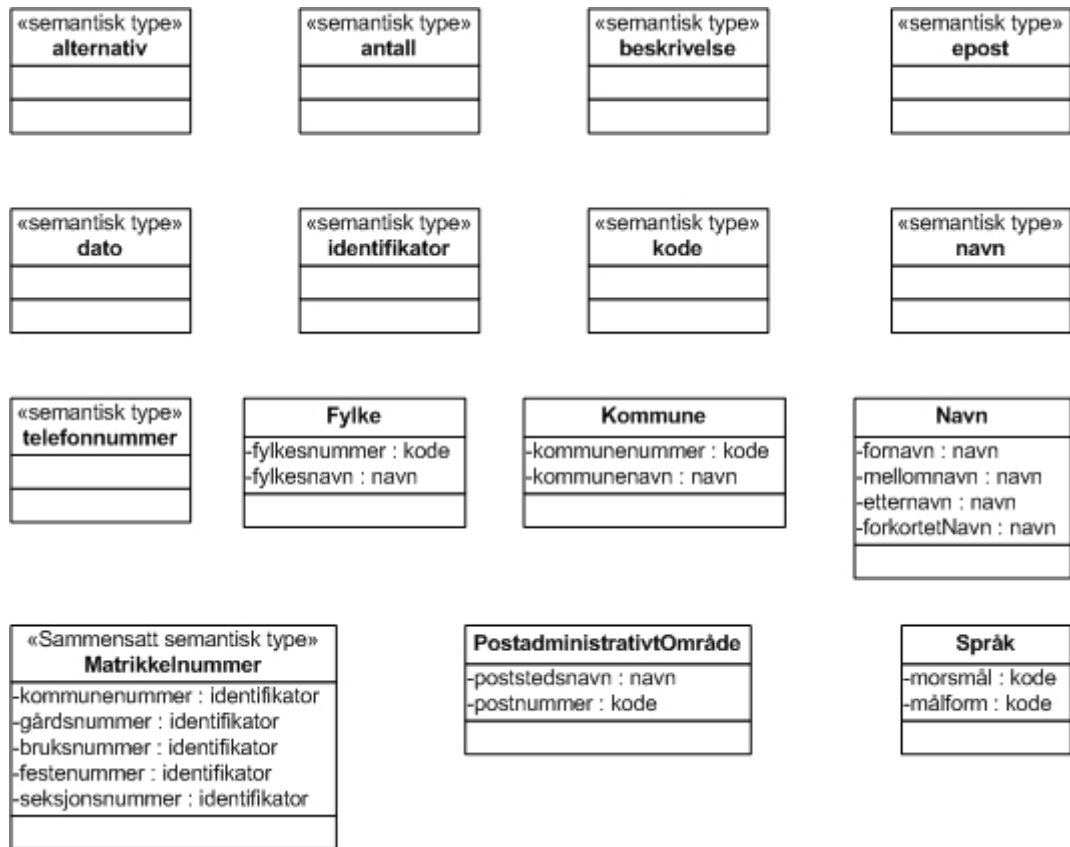
- Bostedsadresse
- Midlertidig oppholdsadresse
- Postadresse
- Sekundær adresse²

Videre angir denne assosiasjonsklassen ”Adressespesifisering” flytting og videre spesifisering av adressen i form av verdiene i kodelisten ”spesifisert registreringstype”

Figur 2 viser semantiske typer som er benyttet i modellen, samt klasser som er referert til men som for ordens skyld er utelatt fra hovedmodellen.

¹ Vergen kan enten være en person eller en enhet, men for å unngå kompleksitet er dette ikke modellert.

² Håndtering av sekundæradresse må ses i sammenheng kodelisten spesifisert registreringstype, som blant annet inneholder verdiene ”pendler” og ”klientadresse”.

Figur 2: Semantiske typer og klasser

1.2 KODEOVERSIKT

1.2.1 statusDødsbo (ny)

Kodeoversikt som beskriver status for dødsbo

1.2.2 adressetype (ny)

Bostedsadresse, midlertidig oppholdsadresse, postadresse, sekundæradresse.

1.2.3 Statuskoder

Fødselsnummer

1 = BOSATT

2 = Utflyttet (ikke i bruk)

3 = Utvandret

4 = Forsvunnet

5 = Død

6 = Utgått fødselsnummer

7 = Fødselsregistrert

D-nummer status

2 = I bruk

5 = Utgått, link til fødselsnummer

6 = Utgått, dublett

7 = Utgått, avgang

9 = Utgått, korrigert til nytt D-nummer

D-nummer, personens registreringsstatus

8 = Annullert tilgang
9 = Uregistrert person

1 = Aktiv
2 = Død
4 = Savnet

1.2.4 Koder for sivilstand

Fødselsnummer/D-nummer

0 = Uoppgitt
1 = Ugift
2 = Gift
3 = Enke/-mann
4 = Skilt
5 = Separert
6 = Registrert partner
7 = Separert partner
8 = Skilt partner
9 = Gjenlevende partner

1.2.5 Spesifisert registreringstype

0 = Vanlig bosatt
1 = Utenriks
2 = Militær
3 = Svalbard
4 = Klientadresse
5 = Uten fast bopel
6 = Sperret adresse, strengt fortrolig
7 = Sperret adresse, fortrolig
8 = Pendler

1.2.6 Foreldreansvar

D = Delt
M = Mor
F = Far
A = Andre

1.2.7 Kjønn

M = Gutt
K = Pike

1.2.8 Personkode

- 1 = Referanseperson
- 2 = Gift kvinne/ yngste partner som bor sammen med ektefellen/partneren
- 3 = Barn som bor sammen med foreldre

1.2.9 Vigselssted

Kommunennummer

- 2111 = Svalbard
- 2590 = Utlandet

1.2.10 Vigselsestype

- 1 = Kirkelig
- 2 = Borgerlig
- 3 = Dissenter
- 4 = Utlandet

1.2.11 Dom/bevilling

- 1 = Bevilling
- 2 = Dom

1.2.12 Hjemmel

Separasjon

- 1 = § 20

Skilsmisse

- 1 = § 21
- 2 = § 22
- 3 = § 23

Omstøtelse

- 4 = § 24

1.2.13 Tidligere sep. dom/bevilling

- 1 = Bevilling
- 2 = Dom
- 3 = Ikke sep, skilt etter § 22
- 4 = Ikke sep, skilt etter § 23

1.2.14 Begjært av

- 1 = Mannen
- 2 = Kvinnen
- 3 = Begge
- 4 = Fylkesmannen

1.2.15 Dødssted

Kommunenummer

2111 = SVALBARD

- 2211 = Jan Mayen
- 2311 = Kontinentalsokkelen
- 2590 = Utlandet

1.2.16 Type dødssted

- 1 = Sykehus
- 5 = Sykehjem/aldershjem
- 8 = Utenfor institusjon
- 9 = Uoppgitt/ukjent

1.2.17 Oppholdstillatelse

- Blank = Trenger ikke oppholdstillatelse
- A = Oppholdstillatelse med arbeidstillatelse
- B = Bosettingstillatelse
- E = Oppholdstillatelse etter EØS-avtalen
- M = Opplysning mangler